

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4101-27-04/2012

P/12/068

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/12/068 – Przygotowanie gmin i szkół do objęcia dzieci sześciolatków obowiązkiem szkolnym

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Kontroler Jacek Romanowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83702 z dnia 15 listopada 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana Urząd Miasta Zamość, ul. Rynek Wielki 13, 22-400 Zamość

Kierownik jednostki
kontrolowanej Marcin Zamoyski, Prezydent Miasta

(dowód: akta kontroli str.3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność skontrolowanej jednostki w latach 2009/2010-2012/2013 (do 21 grudnia 2012 r.) w zakresie przygotowania do objęcia dzieci sześciolatków obowiązkiem szkolnym.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła właściwe przygotowanie przez Miasto Zamość prowadzonych publicznych szkół podstawowych do objęcia obowiązkiem szkolnym sześciolatków od 1 września 2014 r., poprzez: zapewnienie warunków lokalowych, wyposażenia, wykwalifikowanej kadry nauczycieli i odpowiednich warunków organizacyjnych dla przyjęcia sześciolatków oraz efektywne uczestnictwo w programie *Radosna szkoła*², w ramach którego zakupiono pomoce dydaktyczne dla wszystkich dziewięciu prowadzonych szkół podstawowych oraz utworzono place zabaw przy pięciu szkołach. Niezachowanie w ośmiu prowadzonych szkołach podstawowych zalecanej w podstawie programowej liczebności uczniów w 34 oddziałach nie miało wpływu na ocenę ogólną.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Rządowy program wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia – „Radosna szkoła” ustanowiony na mocy Uchwały Nr 112/2009 Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozpoznanie potrzeb warunków lokalowych i wyposażenia oraz kadry nauczycielskiej prowadzonych szkół podstawowych, a także przyjęcie w tym zakresie programów i harmonogramów przygotowań i zapewnienie ich finansowania

Opis stanu faktycznego

W roku szkolnych 2009/2010 na terenie Zamościa funkcjonowało 15 przedszkoli (13 prowadzonych przez Miasto oraz dwa niepubliczne) i 10 szkół podstawowych (dziewięć publicznych prowadzonych przez Miasto i jedna niepubliczna).

W roku szkolnym 2012/2013 na terenie Zamościa funkcjonuje 19 przedszkoli (14 prowadzonych przez Miasto i pięć niepublicznych) i 13 szkół podstawowych (10 publicznych - dziewięć prowadzonych przez Miasto i jedna przez Diecezję Zamojsko-Lubaczowską, oraz trzy niepubliczne).

Zgodnie z art. 14a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³ Rada Miejska w Zamościu uchwałą z dnia 27 września 2004 r. ustaliła, obowiązującą od 1 września 2004 r., sieć publicznych przedszkoli.

Roczne przygotowanie przedszkolne prowadziły wszystkie przedszkola funkcjonujące na terenie Zamościa (19) i dwie szkoły niepubliczne. Od roku szkolnego 2010/2011 – w obiektach trzech, a od roku szkolnego 2011/2012 – w obiektach czterech publicznych szkół podstawowych funkcjonowały oddziały, organizacyjnie podporządkowane przedszkolom, prowadzące roczne przygotowanie przedszkolne.

W okresie objętym kontrolą na terenie Miasta Zamość mieszkało ogółem 2.284 dzieci w wieku 6 lat. Obowiązek rocznego wychowania przedszkolnego realizowało ogółem 2.140 dzieci (93,7% dzieci sześciolletnich), w tym: w roku szkolnym 2009/2010 – 555 (96,2% dzieci sześciolletnich), 2010/2011 – 542 (95,1%), 2011/2012 – 526 (91,5%), 2012/2013 – 517 (92,0%).

Do pierwszej klasy szkoły podstawowej w badanym okresie uczęszczało 108 sześciolatków, co stanowiło 4,7% ogółu dzieci w wieku 6 lat z terenu Zamościa, w tym: w roku szkolnym 2009/2010 – 12 dzieci (2,1% sześciolatków), 2010/2011 – 15 (2,6%), 2011/2012 – 39 (6,8%), 2012/2013 – 42 (7,5%).

W szkołach publicznych prowadzonych przez Miasto do pierwszej klasy uczęszczało w kolejnych latach szkolnych odpowiednio 9, 17, 34 i 37 sześciolatków, w tym: 7, 14, 28 i 31 mieszkających w Zamościu.

(dowód: akta kontroli str. 5-33, 187-189)

Wyjaśniając przyczyny niskiego udziału sześciolatków w klasach pierwszych szkół podstawowych na terenie Miasta, Prezydent Marcin Zamojski wskazał, że główną przyczyną jest niechęć rodziców do wcześniejszej edukacji szkolnej ich dzieci. Mimo że rodzice odprowadzają dzieci do oddziałów przedszkolnych mieszczących się w czterech szkołach, to nie zdecydowali się na wcześniejsze posłanie dzieci do pierwszej klasy.

W kwestii podejmowanych przez Miasto działań informacyjnych o możliwości posyłania dzieci sześciolletnich do szkoły wyjaśnił, że działania informacyjne były prowadzone przez dyrektorów przedszkoli i szkół, a na naradach z kadrami

³ Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

kierowniczą oświaty zwracano uwagę, że w interesie Miasta i rodzica jest posyłanie sześciolatków do szkoły, gdyż na ucznia szkoła otrzymuje subwencję, a w przedszkolu opieka jest bezpłatna tylko w ramach 5 godzin. Dyrektorzy przedszkoli prowadzili kampanie informacyjne w swoich placówkach, a dyrektorzy szkół uczestniczyli w zebraniach z rodzicami w przedszkolach i organizowali spotkania w szkołach.

(dowód: akta kontroli str. 274-276)

W latach 2009 – 2012 Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Zamość sporządzał propozycje najważniejszych działań i przedsięwzięć społeczno-gospodarczych, i najważniejszych zadań inwestycyjnych do realizacji w poszczególnych latach oraz propozycje do wieloletnich programów i planów inwestycyjnych. W związku z objęciem dzieci sześciolatków obowiązkiem szkolnym wskazano na: możliwość zwiększenia liczby uczniów w szkołach podstawowych (w 2009 r., w 2010 r.), doposażenie szkół w pomoce dydaktyczne i place zabaw w ramach realizacji programu Radosna szkoła (w 2010 r., 2011 r. 2012 r.).

Poza przedsięwzięciami w ramach programu Radosna szkoła, w latach 2009 – 2012 Miasto nie realizowało zadań inwestycyjnych, remontowych i organizacyjnych związanych z przygotowaniem szkół na przyjęcie uczniów sześciolatków. Prowadzone w szkołach podstawowych budowy, modernizacje i remonty były związane z poprawą bazy dydaktycznej i sportowej dla całej populacji uczniów. Wydatki inwestycyjne Miasta w rozdziale 80101 – Szkoły podstawowe wyniosły: w 2009 r. – 1.585,9 tys. zł, w 2010 r. – 755,8 tys. zł, w 2011 r. – 11.278,3 tys. zł, w I półroczu 2012 r. – 2,0 tys. zł (plan na 2012 r. – 290 tys. zł).

W badanym okresie Miasto nie opracowało planów, programów i harmonogramów dotyczących warunków lokalowych i wyposażenia oraz kadry nauczycielskiej, związanych z objęciem dzieci sześciolatków obowiązkiem szkolnym, ponieważ – jak wyjaśnił pełniący obowiązki dyrektora Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Jerzy Michalski – Miasto było przygotowane na rozpoczęcie nauki przez jak największą liczbę dzieci sześciolatków. Szkoły publiczne w Zamościu mogły przyjąć wszystkich sześciolatków (550 - 600 osób) z terenu Miasta. W roku szkolnym 2005/2006 w szkołach podstawowych było 4468 uczniów w 172 oddziałach, a w roku 2009/2010 – 3444 uczniów w 144 oddziałach.

P.o. dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu wyjaśnił, że Miasto nie szacowało kosztów objęcia sześciolatków nauką w szkole, gdyż uczniowie ci byłiby uwzględnieni w podziale części oświatowej subwencji ogólnej, a dodatkowych wydatków nie przewidywano. Obiekty szkół są przygotowane do przebywania w nich dzieci sześciolatków.

(dowód: akta kontroli str. 34-80)

W latach 2009-2012 Miasto nie kierowało do dyrektorów szkół pisemnych zaleceń związanych z objęciem dzieci sześciolatków obowiązkiem szkolnym. Zagadnienia te poruszane były na corocznych naradach z kadrą kierowniczą szkół i placówek. Dyrektorzy szkół podstawowych nie zgłaszali potrzeb w zakresie inwestycji i doposażenia związanych z przyjęciem sześciolatków do klas pierwszych (poza programem Radosna szkoła). Nie było skarg, wniosków mieszkańców i radnych, dotyczących warunków lokalowych, wyposażenia oraz kadry nauczycielskiej w szkołach podstawowych.

(dowód: akta kontroli str. 79-80, 190)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta w badanym obszarze rozpoznania potrzeb warunków lokalowych i wyposażenia oraz kadry nauczycielskiej prowadzonych szkół podstawowych.

2. Zapewnienie warunków organizacyjnych, w tym środków finansowych na zatrudnienie odpowiedniej kadry nauczycieli do kształcenia uczniów sześciolatków w prowadzonych szkołach podstawowych

Opis stanu faktycznego

W zatwierdzonej przez Prezydenta Zamościa „Informacji o stanie oświaty Miasta Zamość w roku szkolnym 2009/2010” dokonano przeglądu kadry pedagogicznej w poszczególnych przedszkolach i szkołach. W przedszkolach prowadzonych przez Miasto zatrudnionych było 76,7%, a w szkołach podstawowych 95,4% nauczycieli posiadających wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym.

P.o. dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu wyjaśnił, że niż demograficzny wpłynął na zmniejszenie liczby uczniów w szkołach, co miało wpływ na coroczne zmniejszanie liczby kadry pedagogicznej (w większości nauczycieli nauczania początkowego), dlatego nie zachodziła potrzeba podejmowania dodatkowych działań w celu zabezpieczenia kadry. Poziom kwalifikacji kadry jest wysoki i wystarczający - 71,06% nauczycieli w szkołach podstawowych to nauczyciele dyplomowani.

W badanym okresie do szkół podstawowych i Wydziału Edukacji i Sportu złożonych zostało 276 podań nauczycieli ubiegających się o zatrudnienie na stanowisku nauczyciela nauczania początkowego.

(dowód: akta kontroli str. 57-70, 78-79, 180)

Prognozy liczby miejsc potrzebnych w latach szkolnych 2009/2010-2012/13 w oddziałach klas pierwszych szkół publicznych Miasto opracowało na podstawie liczby urodzonych dzieci i przedstawiło w zatwierdzonych przez Prezydenta Zamościa dokumentach: „Informacja o stanie oświaty w roku szkolnym 2007/2008 z prognozą demograficzną do 2012 r.” oraz „Tendencje demograficzne w latach 2010-2020 w kontekście zapewnienia opieki w przedszkolach i szkołach na terenie miasta”.

(dowód: akta kontroli str. 49-56, 81-84, 91-104)

Zagadnienia objęcia dzieci sześciolatków obowiązkiem szkolnym pracownicy Urzędu Miasta poruszali na corocznych naradach z kadrami kierownicząmi szkół. Dyrektorzy szkół brali udział w organizowanych w szkołach i przedszkolach spotkaniach z rodzicami, mających na celu zachęcanie rodziców do zapisywania sześciolatków do I klasy. Ideę rozpoczynania nauki w wieku 6 lat propagowano rozdając rodzicom otrzymane z Ministerstwa Edukacji Narodowej ulotki „Mam 6 lat chcę zdobywać świat.”

Miasto nie podawało na stronach internetowych informacji o możliwości przyjęcia dzieci sześciolatków do szkoły. Według Prezydenta Zamościa brak informacji na stronie internetowej nie zmieniał faktu, że wszyscy zainteresowani posiadali tę wiedzę. Prawo to było znane rodzicom poprzez środki masowego przekazu (TV, radio, prasa), a w mieście informacja ta była rozpowszechniana przez dyrektorów szkół i przedszkoli.

(dowód: akta kontroli str. 78-80, 274, 276)

W latach szkolnych 2009/2010 – 2012/2013 w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Zamość nie organizowano nauczania w klasach łączonych. Dyrektorzy szkół podstawowych nie występowali z wnioskami o łączenie klas.

Corocznymi zarządzeniami w sprawie ustalenia założeń do organizacji roku szkolnego Prezydent Zamościa wskazał, że liczba dzieci przyjmowanych do klas pierwszych w szkołach podstawowych w latach szkolnych 2009/2010 – 2011/2012 powinna wynosić nie mniej niż 24 uczniów, a w roku 2012/2013 – nie mniej niż 26 uczniów.

Na podstawie arkuszy organizacji ośmiu szkół podstawowych (tj. wszystkich, oprócz szkoły specjalnej, szkół publicznych prowadzonych przez Miasto) ustalono, że Prezydent Zamościa zatwierdził:

- w roku szkolnym 2009/2010 21 oddziałów klas pierwszych, w tym 14 oddziałów liczących do 26 uczniów, 6 oddziałów liczących po 27 uczniów i jeden oddział liczący 33 uczniów (po zmianie arkusza w sierpniu oddział ten liczył 25 uczniów),
- 2010/2011 21 oddziałów klas pierwszych, w tym 10 oddziałów liczących do 26 uczniów i 11 oddziałów liczących od 28 do 30 uczniów,
- 2011/2012 19 oddziałów klas pierwszych, w tym 5 oddziałów liczących do 26 uczniów i 14 oddziałów liczących od 27 do 36 uczniów (po zmianie arkusza w sierpniu liczba oddziałów wynosiła 20, a oddziałów liczących co najmniej 27 uczniów było 10); w SP Nr 8 utworzono oddział liczący 36 uczniów,
- 2012/2013 21 oddziałów klas pierwszych, w tym 14 oddziałów liczących do 26 uczniów i 7 oddziałów liczących od 27 do 29 uczniów.

W związku z zatwierdzeniem arkusza organizacji Szkoły Podstawowej Nr 8 na rok szkolny 2011/2012 i utworzeniem w tej szkole jednego oddziału klasy pierwszej liczącego 36 uczniów, rodzice wystąpili do Prezydenta Zamościa z apelem o utworzenie dwóch klas pierwszych o mniejszej liczbie uczniów. W odpowiedzi Prezydent wskazał, że utworzenie dwóch klas po 17 uczniów spowodowałoby nierówne traktowanie szkół, gdyż w żadnej ze szkół prowadzonych przez Miasto nie ma klas o tak małej liczbie uczniów, a zadaniem organu prowadzącego jest zapewnienie zbliżonej oferty edukacyjnej we wszystkich szkołach. Dodał także, że utrzymanie dwóch oddziałów byłoby niekorzystne ze względów finansowych.

Sprawą liczby uczniów w szkołach zainteresowana była też komisja Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Promocji Miasta Rady Miasta Zamość, która na posiedzeniu w dniu 18 września 2012 r. wniosła o przedłożenie na kolejne posiedzenie materiałów dotyczących liczebności uczniów we wszystkich oddziałach szkół na terenie miasta.

(dowód: akta kontroli str. 105-113, 181-185, 190)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwaga NIK dotyczy zatwierdzenia przez Prezydenta Miasta Zamość arkuszy organizacyjnych ośmiu szkół podstawowych w latach szkolnych 2009/2010-2012/2013, w których wykazano 34 oddziały klas pierwszych z liczbą uczniów przekraczającą maksymalną liczbę 26 uczniów zalecaną w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół⁴.

(dowód: akta kontroli str. 113, 274, 277)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze zapewnienia warunków organizacyjnych i zatrudnienia odpowiedniej kadry nauczycieli do kształcenia uczniów sześciolletnich w prowadzonych szkołach podstawowych.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17

3. Organizacja dowożenia dzieci sześciolletnich do szkół

Opis stanu
faktycznego

W latach szkolnych 2009/2010-2012/2013 obowiązywało zarządzenie Prezydenta Miasta Zamość z dnia 12 listopada 2003 r. w sprawie refundacji kosztów przejazdu uczniów do szkół podstawowych i gimnazjów, dla których organem prowadzącym jest miasto Zamość, środkami komunikacji publicznej lub zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu uczniów.

W latach 2009/2010 – 2012/2013 z refundacji kosztów dojazdu do szkoły korzystało łącznie dziewięciu uczniów Szkoły Podstawowej Nr 9, w tym jeden uczeń klasy pierwszej (w roku szkolnym 2010/2011).

W latach szkolnych 2009/2010-2012/2013 rodzice uczniów szkół podstawowych nie występowali z wnioskami do Miasta o transport dzieci z domu do szkoły podstawowej (na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy o systemie oświaty) w przypadkach, gdy droga z domu do szkoły przekraczała, ani gdy była krótsza niż 3 km. Miasto nie organizowało transportu uczniów z tego tytułu.

(dowód: akta kontroli str. 114-116,190)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta w badanym obszarze organizacji dowożenia dzieci sześciolletnich do szkół.

4. Realizacja programu pn. Radosna szkoła

Opis stanu
faktycznego

W latach 2009-2012 Miasto Zamość wydatkowało na realizację programu Radosna szkoła 930.604,67 zł. Zakupiono pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw dla wszystkich dziewięciu szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto – o łącznej wartości 109.427,07 zł, oraz utworzono place zabaw przy pięciu szkołach, na które wydatkowano 821.177,60 zł.

Wydatki w kwocie 512.400,79 zł sfinansowano z dotacji celowej budżetu państwa w ramach wsparcia finansowego na utworzenie szkolnych placów zabaw i na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw.

W 2009 r. Miasto wnioskowało o dofinansowanie zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w siedmiu szkołach, w łącznej kwocie 83.809 zł. Dofinansowanie uzyskano w wysokości 71.813 zł na realizację sześciu zadań.

W 2010 r. wnioskowano o dofinansowanie siedmiu zadań w łącznej wysokości 429.583 zł. Pomoc przyznana została sześciu szkołom w wysokości 314.133 zł, w tym 29.999 zł na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w trzech szkołach oraz 284.134 zł na utworzenie placów zabaw w trzech szkołach.

Na 2011 r. przyznane zostało Miastu dofinansowanie na utworzenie dwóch szkolnych placów zabaw we wnioskowanej kwocie 179.300 zł.

W 2012 r. Prezydent Zamościa zrezygnował z udziału w programie Radosna szkoła, w związku z zaistnieniem nieprzewidzianych okoliczności dotyczących realizacji wcześniej rozpoczętych inwestycji oświatowych.

(dowód: akta kontroli str. 117-175, 274, 277-278)

W badanym okresie na realizację zadań w ramach programu Radosna szkoła Miasto wydatkowało ze środków własnych 418.203,88 zł, w tym na zadania realizowane w:

- 2009 r. 115,07 zł na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w dwóch szkołach
- 2010 r. 283.632,81 zł, z tego: 7.500 zł na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w trzech szkołach, 276.132,81 zł na utworzenie szkolnych placów zabaw w trzech szkołach, co stanowiło 50% kosztów utworzenia tych placów (552.265,61 zł),
- 2011 r. 134.456,00 zł na utworzenie szkolnych placów zabaw w dwóch szkołach, co stanowiło 50% kosztów utworzenia tych placów (268.911,99 zł).

Zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia⁵, zwanego dalej „rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie wspierania organów prowadzących”, finansowy wkład własny Miasta wyniósł 50% kosztów utworzenia szkolnych placów zabaw.

(dowód: akta kontroli str. 119)

W 2012 r. wszystkie szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto posiadały miejsca zabaw wyposażone w pomoce dydaktyczne zakupione w ramach programu Radosna szkoła.

Place zabaw posiadało sześć szkół. W pięciu szkołach (SP 3, SP 7, SP 9, SP 10 i SP 11) zbudowało je w ramach programu Radosna szkoła. Przy szkołach Nr 3, 7 i 9 utworzono „duże place zabaw”, a Nr 10 i 11 – „małe place zabaw”.

Szkoła Podstawowa Nr 6 posiadała plac zabaw o powierzchni 250 m² z nawierzchnią trawiastą, który jest użytkowany od ponad 10 lat. Obiekt ten wyposażony został w 4 ścianki wspinaczkowe, zestaw opon gumowych do ćwiczeń równoważnych, drabinki, drażki do ćwiczeń gimnastycznych i przepłotów.

Placu zabaw nie posiadały trzy szkoły podstawowe, co stanowi 33,3% szkół prowadzonych przez Miasto Zamość. Wniosek o dofinansowanie w 2012 r. utworzenia placów zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 2 i Szkole Podstawowej Nr 8 został przez Miasto wycofany w związku z rezygnacją z realizacji programu w tym roku. Natomiast Szkoła Podstawowa Nr 4 nie ubiegała się o wsparcie finansowe na utworzenie placu zabaw z powodu braku miejsca na jego budowę.

(dowód: akta kontroli str. 117-119, 176-177, 179, 186)

W wyniku badania trzech wniosków Miasta o udzielenie wsparcia finansowego w ramach programu Radosna szkoła (o dofinansowanie w kwocie 83.809 zł zakupu w roku 2009 pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w siedmiu szkołach podstawowych, o dofinansowanie w kwocie 399.584 zł utworzenia w 2010 r. placów zabaw w czterech szkołach, o dofinansowanie w kwocie 179.300 zł utworzenia w 2011 r. placów zabaw w dwóch szkołach) ustalono, że dane dotyczące liczby uczniów w poszczególnych szkołach w klasach I-III wykazano zgodnie ze sposobem określonym w § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie wspierania organów prowadzących – według danych z dnia 30 września 2008 r. We wniosku o wsparcie finansowe w roku 2009 liczbę dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych wykazano według oszacowania dyrektorów szkół, a we wnioskach o wsparcie w 2010 r. i 2011 r. - według danych na dzień 30 września roku poprzedniego (odpowiednio 2009 i 2010), tj. w sposób określony w § 6 ust. 2 pkt 6 lit. c ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 29, 120-125 133-149, 157-162, 178)

⁵ Dz.U. Nr 110, poz. 915 ze zm.

Szczegółową kontrolą objęto trzy zadania realizowane przez Miasto w ramach programu Radosna szkoła (o największej wartości dofinansowania): utworzenie placów zabaw w 2010 r. w Szkole Podstawowej Nr 3 (dofinansowanie 115.449,89 zł) i w Szkole Podstawowej Nr 9 (dofinansowanie 107.041,25 zł) oraz w 2011 r. w Szkole Podstawowej Nr 7 (dofinansowanie 78.917,17zł).

(dowód: akta kontroli str. 119, 193-198)

Place zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 3 i Szkole Podstawowej Nr 9 utworzono zgodnie z umową zawartą 28 maja 2010 r. z Kuratorem Oświaty w Lublinie, działającym w imieniu Wojewody Lubelskiego, oraz zgodnie z warunkami określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie wspierania organów prowadzących. Place te zostały wyposażone w sprzęt rekreacyjny zgodny z wymaganiami określonymi w ww. załączniku. Na zainstalowany sprzęt udzielona została 36 miesięczna gwarancja. Sprzęt posiadał certyfikaty i atesty poświadczające spełnianie wymagań bezpieczeństwa zawarte w PN, wykonany został z bezpiecznych i trwałych materiałów. Nawierzchnie elastyczne posiadały certyfikaty zgodności z normą EN-1177. W miejscu placów zabaw umieszczono tablice zawierające regulamin korzystania i informację o wyposażeniu w ramach programu Radosna szkoła.

Powierzchnia placu przy SP Nr 3 wynosi 500 m², w tym: 219 m² pokryto nawierzchnią elastyczną w kolorze pomarańczowym, na której zainstalowano sprzęt rekreacyjny, 59,7 m² - nawierzchnią elastyczną w kolorze ciemnoniebieskim, 221,3 m² - naturalną trawą. Budowę zakończono i odbioru dokonano w terminie określonym w umowie o udzieleniu dotacji celowej. Koszt realizacji wyniósł 230.899,79 zł. Na utworzenie placu zabaw otrzymano 115.450 zł dotacji, wykorzystano 115.449,89 zł. Pozostałe wydatki w kwocie 115.449,90 zł (50% poniesionych na utworzenie placu) sfinansowano ze środków własnych Miasta.

Powierzchnia placu przy SP Nr 9 wynosi 500 m², w tym: 274,05 m² pokryto nawierzchnią elastyczną w kolorze pomarańczowym, na której zainstalowano sprzęt rekreacyjny, 39,85 m² - nawierzchnią elastyczną w kolorze ciemnoniebieskim, 186,10 m² - naturalną trawą. Budowę zakończono i odebrano w terminie określonym w umowie o udzieleniu dotacji celowej. Koszt realizacji wyniósł 214.082,50 zł. Na utworzenie placu Miasto otrzymało 107.042 zł dotacji, wykorzystano 107.041,25 zł. Pozostałe wydatki w kwocie 107.041,25 zł (50% poniesionych na utworzenie placu) sfinansowano ze środków własnych.

Sprawozdanie z wykorzystania wsparcia finansowego w roku 2010, w tym całościowe rozliczenie finansowe z utworzenia placów zabaw, Miasto złożyło w Kuratorium Oświaty w Lublinie w dniu 17.01.2011 r. (poniedziałek). Niewykorzystane środki dotacji (0,86 zł) zwrócono na rachunek Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 11.01.2011 r., tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶.

(dowód: akta kontroli str. 133-144, 190-195, 199-233, 274, 278)

Budowę placu zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 7 realizowano na podstawie umowy zawartej w dniu 20 kwietnia 2011 r. z Kuratorem Oświaty w Lublinie i wniosku o udzielenie wsparcia finansowego, stanowiącego integralną część umowy, zgodnie z którymi Miastu przyznano dotację celową w kwocie 115.450 zł. Całkowity koszt utworzenia placu zabaw wynieść miał 230.900 zł.

⁶ Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

Przy SP 7 zbudowano plac zabaw o powierzchni wynoszącej 504,90 m², w tym: 240,3 m² pokryto nawierzchnią elastyczną w kolorze pomarańczowym, na której zainstalowano sprzęt rekreacyjny, 22,7 m² - nawierzchnią elastyczną w kolorze ciemnoniebieskim, 241,9 m² - naturalną trawą. Nawierzchnie elastyczne posiadały certyfikaty zgodności z normą EN-1177. Plac zabaw został wyposażony w sprzęt rekreacyjny określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie wspierania organów prowadzących. Sprzęt posiadał certyfikaty poświadczające spełnianie wymagań bezpieczeństwa zawarte w PN i 36 miesięczną gwarancję, wykonany został z bezpiecznych i trwałych materiałów. W miejscu placu zabaw umieszczono tablicę zawierającą regulamin korzystania z placu i informację o wyposażeniu w ramach programu Radosna szkoła.

Budowę placu zakończono i odebrano w terminie określonym w umowie o udzieleniu dotacji celowej.

Koszt budowy placu z wyposażeniem wyniósł 157.834,34 zł. Ministerstwo Edukacji Narodowej zatwierdziło protokół kontroli upoważnionej firmy, w którym stwierdzono zgodność placu z warunkami opisanymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. i w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

Na plac zabaw Miasto otrzymało 78.917,17 zł dotacji, którą w całości wykorzystało. Pozostałe wydatki w kwocie 78.917,17 zł (50% poniesionych na utworzenie placu) sfinansowano ze środków własnych.

Sprawozdanie z wykorzystania w roku 2011 wsparcia finansowego na budowę placów zabaw złożono w Kuratorium Oświaty w Lublinie w dniu 03.01.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 157-167, 190-192, 196-198, 234-273)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwaga NIK dotyczy nawierzchni placu zabaw przez Szkole Podstawowej Nr 7, która nie w pełni odpowiadała zakresowi rzeczowemu określonego w założeniach programu Radosna szkoła, załączniku nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie wspierania organów prowadzących oraz w umowie zawartej w dniu 20 kwietnia 2011 r. pomiędzy Kuratorem Oświaty w Lublinie a Gminą Miejską Zamość.

Powierzchnia placu wynosiła 504,90 m², w tym: 263 m² pokryto nawierzchnią elastyczną (240,3 m² - w kolorze pomarańczowym, na której zainstalowano sprzęt rekreacyjny, 22,7 m² - w kolorze ciemnoniebieskim), 241,9 m² pokryto naturalną trawą. Powierzchnia wykonanej nawierzchni syntetycznej komunikacyjnej była o 27,3 m² (o 54,6%) mniejsza od wymaganej w ust. 3 pkt 1 lit. b załącznika nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie wspierania organów prowadzących. Była także niezgodna z przewidywaną we wniosku o udzielenie wsparcia finansowego, w którym określono, że na placu przy Szkole Podstawowej Nr 7 wykonana zostanie nawierzchnia bezpieczna w kolorze pomarańczowym i niebieskim o powierzchni 290 m² i trawnik o powierzchni ok. 210 m².

Projekt placu zabaw został przygotowany i zatwierdzony do realizacji z uwzględnieniem lokalizacji w sąsiedztwie pomnika przyrody.

(dowód: akta kontroli str.157-167, 234-269, 279-287)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta w badanym obszarze realizacji programu Radosna szkoła.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Lublin, dnia 4 stycznia 2013 r.

Kontroler
Jacek Romanowski
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Dyrektor

z up.
Ewa Antoniak
Wicedyrektor

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82